

Asia: VN/26540/2025

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain muuttamiseksi

Klikkaa ja lisää väliotsikko

1. Yleiset kommentit uudistuksesta

Hallituksen esitys perustuu syyskuun 2025 budjettiriihen kirjauksiin, jonka mukaan hallitus korjaa urheilijoiden eläke- ja tapaturmaturvajärjestelmää. Tätä aikaisemmin oli käynyt ilmi, että toinen urheilijoiden eläke- ja tapaturmavakuutusta tarjonnut vakuutusyhtiö oli ilmoittanut sosiaali- ja terveysministeriölle vetäytyvänsä markkinoilta. Tieto vetäytymisestä tavoitti urheiluyhteisön vasta keväällä 2025, ja vuoden 2026 alusta on oltu eräiden lajien osalta laittomassa tilanteessa, johon urheiluyhteisö on ollut syytön.

Tämänhetkinen lainsäädäntö ei houkuttele vakuutusyhtiöitä tarjoamaan urheilijalain mukaista laskuperustekorkoon sidottua eläkettä. Urheilijan näkökulmasta laskuperustekorkoon pohjautuvan eläkkeen tuotto on heikko ja tulevan eläketurvan taso on siten useimmille urheilijoille alhainen.

Esityksen lähtökohtana on joustavoittaa lainsäädäntöä siten, että markkina olisi houkuttelevampi vakuutusyhtiöille. Se, että eläkevakuuttaminen mahdollistuu jatkossa sekä sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin että mahdollisuuteen järjestää eläketurva eläkekassan kautta, on lähtökohtaisesti hyvä asia ja parannus urheilijoiden eläketurvan nykytilaan.

Sen sijaan merkittävä puute esityksessä on vakuutusyhtiölle jätetty viimekätinen oikeus pitää nykylain mukaan kertynyt eläkekertymä yhtiössä. Urheilijalla tulisi olla oikeus siirtää jo kertynyt eläke halutessaan toiseen vakuutusyhtiöön tai eläkekassaan tai siirtää kertynyt eläke yhtiön sisällä sijoitussidonnaiseksi. Markkina ei myöskään houkuttele uusia toimijoita, jos iso määrä urheilijoille jo kertyneestä eläkkeestä on kiinni laskuperustesidonnaisissa vakuutuksissa, joita ei voi siirtää yhtiötä toiseen. Lain tavoite houkutella uusia toimijoita markkinoille vaarantuu tämän vakuutusyhtiölle jätetyn ”veto-oikeuden” johdosta ja on tietenkin myös äärimmäisen huono asia urheilijan mahdollisuudelle saada parempaa tuottoa kertyneelle eläkkeelle. Kyse on myös perustavaa laatua olevasta oikeudenmukaisuusongelmasta. Se, mikä on mahdollista muille kansalaisille, ei ole mahdollista urheilijoille.

2. Huomionne sijoitussidonnaisen vakuutuksen mahdollistamisesta vanhuudenturvan järjestämisen muotona

Sijoitussidonnaisen vakuutuksen ottaminen vanhuudenturvan järjestämisen muotona on kannatettava ehdotus. Nykylain mukaan kertynyt eläkesäästö pitää vakuutetun niin halutessa pystyä siirtämään toiseen vakuutusyhtiöön tai siirtää sijoitussidonnaiseksi vakuutusyhtiön sisällä.

3. Huomionne lisäeläkekassamahdollisuudesta vanhuudenturvan järjestämisen muotona

Eläkekassa vanhuudenturvan järjestämisen muotona on kannatettava ehdotus. Nykylain mukaan kertynyt eläkesäästö pitää vakuutetun niin halutessa pystyä siirtämään eläkekassaan.

4. Huomionne eläkkeen määräaikaisesta maksamisesta sekä kertakorvausmahdollisuudesta

Esityksen hyvänä puolena voidaan pitää sitä, että urheilija voi nostaa tietyin euromääräisin rajoin eläkesäästönsä ennen eläkeikää kertasuorituksena, jolloin hänellä on mahdollisuus käyttää varat valitsemallaan tavalla ja halutessaan parantaa vaikkapa vanhuudenturvaansa sijoittamalla rahat lisäeläkkeeseen. Uudistusta on myös perusteltu ulkomaalaisten pelaajien osalta, joille maksu kertasuorituksena on kaikin puolin käytännöllinen menettely. Esityksessä todetaan, että valtaosalla urheilijoista eläkesäästöjen määrä jää nykyisin alle 10 000 euroon ja suurella osalla alle 5 000 euroon. Tämä seikka on omiaan lieventämään yllä esitettyä huolta eläkekertymän siirtorajoituksesta, mutta huoli on konkreettinen niiden urheilijoiden osalta, joilla kertymä ylittää merkittävästi 26 400 euroa.

Muutos mahdollisuuteen maksaa vanhuuseläkettä urheilijan suostumuksella määräaikaisesti on parannus aikaisempaan.

5. Huomionne vaikutusarvioista

-

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lisäksi Suomen Olympiakomitea ehdottaa, että lain 16 a) §:n mukaista ilmoitusvelvollisuutta muutetaan siten, että vakuutuksen tarjoajan tulee tehdä ilmoitus 31. joulukuuta mennessä, jos se aikoo lopettaa vakuutuksen tarjoamisen tai rajoittaa sitä ilmoitusta seuraavan toisen kalenterivuoden joulukuun 31. päivän jälkeen. Täten vältettäisiin tulevaisuudessa tämänhetkisen osittaisen laittoman tilan syntyminen ja vältettäisiin lain muuttamista leimannut kiire.

Heikkinen Petri
Suomen Olympiakomitea